

מדינת ישראל
הכנסת

1529

פ.פ.

פרוטוקול מס' 24 / ב'

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה ביום
ג', ט' באדר ב' תשי"ז - 12.3.57, בשעה 9.00.

נכחו - חברי הוועדה:

- מ. ארם - היו"ר
- נ. ארדיטי
- ב"צ הראל
- פ. זוארץ
- ח. יהודה
- ש. יוניצ'מן
- ש. כפרי
- י. כמיס
- י. ניצני
- ד. נצר

מוזמנים:

פרופ' סר - המנהל הכללי של משרד הבריאות
מר דגן - המזכיר של משרד הבריאות

מר הכהן אברהם - ראש עיריית צפת
מר הרוש שמואל
מר המאירי נעים
מר שגיב יוסף

מר ברסלע - המנהל הכללי של משרד הסעד.

סדר-היום: (א) קבלת סיכומי הוועדה לענין בית-החולים צפת;

(ב) תקציב משרד הסעד.

- - - - -

אני פותח את הישיבה.

היו"ר מ. ארם:

הזעקנו אתכם על אותו נושא - בית-חולים צפת, בזמנו, שמענו את באי-כוח משרד הבריאות ו"הדסה" והיה ברור לנו, שיהיה אשר יהיה, בית-החולים צפת לא ייסגר גם אם הוא יעבור למשרד הבריאות. ואילו עתה, שמענו כי "הדסה" עומדת לפטר את עובדי בית-החולים. בעיה זו הולכת ומחריפה.

חושבני שמלכתחילה אנו נשמע את אנשי צפת, ונראה מה יש בפיהם.

מר הכהן:
כפי שאמר היושב-ראש, אנו יצאנו מתוך הנחה שבעיה זו סודרה לשביעות רצוננו, והנה שמענו מוועד העובדים של בית-החולים "הדסה" צפת שהם קבלו פיסורים מידיים מ-1.4.57. לכן אנו פה, אנו שואלים: מה קרה? ואני פונה בשאלה לאנשי הממשלה: מדוע לא הולכים בהתאם למה שסוכם כאן?

פרופ' מר: לא, אינני יודע.

מר שגיב:
זה נכון, לפני חודש וחצי - חדשיים, יצאנו מישיבת ועדת השירותים מתוך מחשבה שענין זה בא על פתרונו. אבל הופתענו לקבל הודעת הפיסורים.

לדעתי, אין צורך לחזור ולפרט מה זה נקרא מוסד בצפת אשר מעסיק 70 איש בעבודה קבועה^{אשר} זהו למעלה מ-10% של ציבור המועסק בעבודה קבועה. ולכן, כשנתקבלה הודעת הפיסורים, הופתענו. אנחנו נאלצים לפעול שוב, נפגשנו עם ד"ר מן - המנהל הכללי של "הדסה"; נפגשנו גם עם פרופ' מר, וראינו כי ישנן סתירות בדבריהם.

פרופ' מר אמר שסכום של 200 אלף לירות חסר בתקציב, ואנחנו נדרשנו לפעול כדי שמשרד הבריאות יקבל אותו. ד"ר מן אמר, כי לא דובר אחר, וכי אשפוז חולי השחפת ירד, ולו המוסד היה בידי הממשלה ודאי היתה היא מתרבת יותר. כיום ישנם 10 חולי ריאה בלבד בבית-החולים, בו בזמן שהיינו כאן היו 70 חולים.

אינני יודע אם יהיה זה מוצדק לגמור את הענין בלא כלום. אנחנו מבקשים שפה יוברר דבר זה, בין "הדסה" ובין משרד הבריאות בהשפעתה של ועדת השירותים של הכנסת.

קיים חשש גדול בקרב העובדים של המוסד, אינם יודעים מה יהיה עתידם, אם ימשיכו לגור בצפת או יעזבו את צפת לצמיתות.

אני סומך על חברי ועדת השירותים ויבינו שאי-אפשר להמשיך כך. הסיכום שנתקבל, בזמנו, שההעברה של המוסד תהיה באופן הדרגתי, לבית-חולים כללי - נתקבל לשביעות רצון כולנו.

ועוד: אני מוכרח לגלות לכם אי אלו דברים: הוציאו מהמוסד ציוד, אולי מבחינה משקית היה זה מוצדק להוציאו. אולם נאמר לנו, כי זה נעשה בידיעת משרד הבריאות. (מר דגן: בידיעת משרד הבריאות של מדינת ישראל?)

אני מבקש מאד מאד, שחברי הוועדה יחדשו את הסיכום ושהוא יהיה מעשי על מנת שנוכל לחיות בשקט.

מר הרוש: בענין "הדסה" אנו מספלים זה כמה חדשים, ונפגשנו עם "הדסה", עם שר הבריאות, ועם הכנסת. אנחנו מוכרחים להביא זאת לידיעת הציבור.

לאחר כל הטיפולים הממושכים, באה הודעת הפיטורים. מה קרה כאן?
יוצא אפוא, שכאילו הטיפולים לא השיגו אלא את ההיפך. לאחר קבלת
משלחות, בירורים וכו' - באה הודעת הפיטורים. הרי זה מעמיד אותנו
באור לא נכון.

אנו מבקשים, בכל הדחיפות, לפתור בעיה
זו, משום שהתאריך 1 באפריל מתקרב; ולפתור בעיה זו באותה הרוח שהדיון
כאן התקיים.

מר שגיב:

בסיחתנו אחרון ע"ד מן, הבינונו כי
הוסכת ש"הדסה" תלוף ב-50% מהוצאות הטיפול
בית-החולים, ו-50% מירד הבריאות. אולם, נאמר לד"ר מן, כי משרד
הבריאות לא יוכל לעמוד בהתחייבות זו.

רצוני לציין כי ד"ר מן אמר, כי הוא מוכן
לקבל כל סידור מוסכם.

מר המאירי:

זה למעלה משנה שעניין זה נמשך ואינו
מוצא את פתרוננו.

והנה, ועד העובדים של בי"ח "הדסה" צפת
קבל ב-20 לפברואר, הודעת / שההנהלה מזמינה אותו לירושלים.
מיד התקשרנו עם מועצת הפועלים בצפת ומסרנו לה על כך; הוחלט שאנו
ניטע לירושלים. ונסענו לירושלים. התחיל מו"מ ממושך. בתחילה דובר
כי הממשלה תשתתף ב-50%, אבל מאחר שהיא אינה יכולה לעמוד בהתחייבותה,
החליטה "הדסה", מסיבות ידועות, לסגור את המוסד ולפטר את כל
העובדים. אנחנו אמרנו שלא נסכים לזה. נסענו לצפת, ומטט שלחנו מכתב
בו כתבנו כי אנו דוחים ומתנגדים בכל תוקף לפיטורים. את המכתב
הזה העברנו ל"הדסה", ואז קבלנו תזכיר עד 1 ביוני. אנו יודעים כי
זהו התאריך האחרון, ונימקו כי זה על סנת לכצוא פתרון לבעיה.

פרופ' מר:

אחרי התקציב שהונח על שולחן הכנסת, היה
לנו בשביל צפת 140 אלף לירות. מלבד סכום
זה לא היה לנו שום מקור תקציבי אחר. השתתפותנו ב-50% של הוצאות בית-
חולים אפת, באיזו צורה שהיא, יהיה זה בי"ח לשחפת או בי"ח כללי,
השתתפות זו מתבטאת ב-200 אלף לירות. ואין לנו נוסף לסכום שהוקצב
בסך 140 אלף לירות כדי להפכו לבית-חולים כללי.

קרה עוד דבר: אנחנו היינו מוכרחים לסגור
בית-חולים אחר, לשחפת. וכיום הבעיה עומדת כך. נשאלת השאלה: אם באמת
נאטרך לסגור את "איתנים", אז אי-אפשר יהיה להפוך את בי"ח צפת לכללי.
והיה, אם מחר-מחרתיים, יוחלט שלא לסגור את "איתנים", הרי טוב פעם
תעלה שאלת הפיכת בי"ח צפת לכללי. המצב הוא כזה, שאיננו יכולים, כיום,
לחת חשובה. אם ישאר בי"ח צפת לשחפת, אז כל הסכום שחסר ל"הדסה"
- בסך 70 אלף לירות - אני חושב שאת הסכום הזה נוכל למצוא, וזה כמובן
במקרה שנסגור את "איתנים".

על סגירת בי"ח צפת נודע לנו מהעתונות.
על עניין זה; היינו בטוחים שקיים
"הדסה" לא הודיעה לנו דבר
מה שהוחלט כאן.

פה
על הרחקת הציוד, אני שומע/בפעם הראשונה.
לא נתתי הסכמה ולא הסכמתי על כך אף פעם. אם אנו נצטרך לסגור את
"איתנים", יש לשמור על צפת כבית-חולים לשחפת, ואז יהיה חסר לנו סכום של
70 אלף לירות.

רצוני לומר, כי אנו נמשיך להחזיק את
במקרה שלא יסגרו את "איתנים", הרי שיחטר
צפת אם "הדסה" תשחוף ב-50%.
לנו סכום של 200 אלף לירות.

מר דגן:
קודם כל, רצוני להדגיש לחברי הוועדה, כי
כל זה מסתובב סביב האוצר.

לפני שנה וחצי, בערך, כשהיה מו"מ עם
"הדסה", טען ד"ר מן, לפי דעתנו בצדק, של "הדסה" מגיעה חמיכה למיטות
כמו שמקבל כל מוסד אחר. אנחנו לחמנו על כך, ואושר לתת 375 אלף לירות
לכל המיטות ש"הדסה" מחזיקה. זה, כמובן נעשה על חשבון תקציבנו.

ועתה, אעבור לדבר אקטואלי יותר: לי יש
הרגשה לא טובה - אם מותר לומר מלה אחת של בקורת, כי החץ מופנה לוועדת
השירותים. ד"ר הראל הדגיש את הצעת ההחלטה, וק מבחינת המגמה והרחקת
המצב וכו'. מוכרח להישמר הסטטוס קוו של הבעלות וההקצבות. אמרנו דבר
שני, שוועדת השירותים תזמן פגישה עם משרד האוצר, כי כל מה שיוחלט כאן,
זה מחייב הסכמה כללית ומעטית של האוצר. ד"ר מן, לדעתי, צדק באמרו,
מה יהיה בטנה הבאה. ברור שאי-אפשר לעשות דבר וחצי דבר בלי האוצר.
לצערי, כל מו"מ עם גורם חיצוני נתקל בגישה עיקשת ומקשה. לאוצר, חוטבני,
יש יחס מיוחד לגבי צפת. מכל מקום, אני סבור שבלעדי האוצר, אי אפשר
לסכם דבר.

הופתענו כסקראנו ש"הדסה" החלה לפטר את
עובדיה.

ידוע לכם, כי קצצו לנו את התקציב
ב-6 מיליון לירות, ולאחר מכן, לוקחים את התקציב המקוצץ ורוצים לקצצו
יותר. אבל, רצוני לציין, כי ב-140 אלף לירות המיועדים לבי"ח צפת, לא
פגענו בטום פנים ואופן.

לפי הסיכום של ועדת השירותים, חייב היה
להתקיים מו"מ עם האוצר ועם "הדסה", באמצעות ועדת השירותים. האורכה
של שלושת החדשים שניתנה לעובדי בי"ח צפת, מזמנה את האפשרות לקיים
את הפרוצדורה שחייבת היתה להתקיים פה.

"הדסה" רוצה שבית החולים יעבור, עוד השנה,
לבעלותו של משרד הבריאות. היא דורשת שני שלישים של הסתתפות משרד הבריאות
בהוצאות החזקת בית-החולים ואת הנותר - שלישים - "הדסה" תסלם. אנו
מוכנים לקבל לבעלותנו את החזקת בית-החולים, בצורה זאת, אך אם האוצר
יאטר לנו זאת,

לפנינו שתי אפשרויות: (א) אם בית-החולים
צפת יישאר לשחפת, אז האוצר יוסיף לנו סכום של 50-60 אלף לירות, כדי
שעוד בשנה זו נוכל לתת חצי-חצי. ואז הייתי מעדיף ש"הדסה" תמשיך להחזיק
בבעלות. אנחנו מבינים את המצב - איננו יכולים להפקיר את צפת.

(ב) העברת הבעלות למשרד הבריאות, בתנאי
שההסתתפות בהחזקה תישאר ב-שני-שלישים - שלישים. גם לזה נחוצה הסכמת
האוצר.

אנחנו נקבל את הפתרון בתנאי שאנחנו לא
נוותר על בית-חולים כללי בצפת.

ב"צ הראל:

מסרד הבריאות נוחן, לפי דעתי, הסבר מאד כללי. אני מציע, ברוח דבריו של פרופ' מר, שפרופ' מר ימסור הודעה מחייבת, שביח-חולים צפת ישאר או בית-חולים לשחפת או בית-חולים כללי. לדעתי, צריך להפסיק את אי-השקט הזה. במתן הודעה זו, יש מסום הרגעה. זה ירגיע את אנשי צפת.

אף אתה, פרופ' מר, בדעה שיטנן אפטריות טבית-חולים "הדסה" בצפת יחייבים או בתור בי"ח לשחפת או בתור בי"ח כללי.

ועדת הטירות אינה כחובת ואף לא אגף של מסרד האוצר, אם כי זוהי שאלה תקציבית של מסרד הבריאות. הכתובת לענין צפת, היא מסרד הבריאות, ומחובת פרופ' מר למסור הודעה זו.

ט. יוניצ'מן:

רצוני לטאול, אם הסכנה של צמאום בי"ח צפת הייתה קטורה עם התקציב? לי יש הרושם, כי לא יהיו צמאומים בתקציב מסרד הבריאות.

וכאן רצוני להסב את סימת לב באי-כוח מסרד הבריאות, כי עם תכניות העליה ממזרח אירופה והכוונתה לגליל, וכמובן יש לקחת בחשבון את הגדלת תקציבי הפיתוח. לכן חושבני, שעל מסרד הבריאות ללחוץ בענין זה; וועדת הטירות תעזור לכם ללחוץ - לא כאן, אלא ע"י נציגיהם של חברי הוועדה. הרי אי-אפשר לסלוח אנשים מבלי לחת להם טיפול רפואי מתאים.

יש לי הרושם שלא קשה יהיה למלא את בקשתו של חבר הכנסת הראל - בקשה זו היא רצונם הכללי של כל החברים. אם פרופ' מר יתן הודעה זו, אנו נעזור לו ללחוץ על מנת לקבל את הסכומים הדרושים.

ט. כפרי:
איננו מוסמכים לומר לפרופ' מר לחת הודעה. אין זה בסמכותנו.

נאמר כאן, כי לא נגעו בסכום שהיה מיועד לבי"ח צפת. אם יהיו צמאומים ואם לאו, הם לא יגעו בבי"ח צפת. ועוד נאמר, כי אם "הדסה" תמשיך להחזיק בבי"ח, הרי שמסרד הבריאות עושה מאמצים למצוא את הכסף, אלא שדרוש שיחוף פעיל של איש מסרד האוצר. יושב ראש הוועדה, מר ארם, היה צריך לזמן פגישה עם מסרד האוצר. ולכן, אני מציעה, להיפגש עם "הדסה" ועם נציג מסרד הבריאות ועם ב"כ האוצר, על מנת למצוא הסדר מניח את הדעת. הסיכום הזה מוכרח להיעשות עוד השבוע באמצעות ועדת מטנה. לדעתי, כולנו מאוחדים בדעה זו.

למועצת

היו"ר מ. ארם:

אני חושב, שלא רק/ פועלי צפת נחוצה התחייבות. ואין לי שום צורך לתפוס את מסרד הבריאות בקלקלתו, אלא לעשות הכל שלא ייגרם זעזוע בצפת.

אנחנו שמענו את כל הפרשה הזו, וועדת הטירות תצטרך להיות לעזר כנגד כדי טענין צפת לא ייגרע.

ועוד: ע"י הנציגים של חברי הוועדה שיושבים בוועדת הכספים, ייעשה כמיטב יכולתם בשאלה הנדונה. אנחנו ננסה לעשות הכל, וזאת מבלי לנצל את האורכה של 3 החדשים; כלומר, אנו נעשה כמיטב יכולתנו עוד בימים הקרובים. אני סמוך ובטוח שמסרד הבריאות ימלא בקשתנו.

פרופ' מר:

מה שד"ר הראל דורש, זאת בכל זאת דקלרציה. בי"ח אטח נחוץ למדינה אם בצורה זו או אחרת; זהו נכס שלא בקלות נוותר עליו. משרד הבריאות יעסה הכל כדי לשמור על נכס זה. יותר, אינני יכול לומר, מפני שעוד מעט בודאי יועמד גם ענין "איתנים" או ענין בית-ליד וכו', ועדת השירותים תצטרך לדון גם בענינים אלה.

ט. יוניצ'מן:

רצוני להוסיף כמה מלים: אי אפשר להשוות את בי"ח צפת עם בית-ליד. אין זו שאלה של יתרון; זוהי שאלה של צפת. בל יתרעמו עלי הרופאים, זוהי שאלה הדומה לבית-הרוסח, אשר לא רוצים לסגרו.

אינני מוסמך לספר לכם על תכניותיה של הסוכנות היהודים להכוונת העולים. משרד הבריאות צריך לקחת בחשבון את מצבה המיוחד של צפת בהתאם לתכניות אלה.

מר סגיב:

מטאלה אחרונה: הרטוני לבקסכם לגמור ענין זה בהקדם האפשרי, ולהרגיענו במידה המכסימלית.

היו"ר מ. ארם:

גם אני מבין את מידת הדחופות. אפשר לסכך בעיה זו על דעת כל החברים: אנחנו רואים את הענין הזה כדחוף, בלי טום קטר עם האורכה שניתנה לפיטורי העובדים של בית-חולים צפת. אנחנו רוצים לקצר את החופשה הזו. (ב) לסכם, כי ההתרסמות של ועדת השירותים כולה, שמשרד הבריאות לא יפגע בבי"ח צפת; ג) אנחנו נעשה כמיטב יכולתנו כדי שבזמן הקרוב ביותר נפגש עם כל הגורמים על מנת שלצפת לא יאונה כל רע; על כל פנים, שהעובדים בבי"ח לא ייפגעו.

אם הדבר הזה יסודר בקרוב, הריני מרטה לעצמי לומר, בטח ועדת השירותים, שאנו נביא את הבטורה הזו לצפת.

ב. תקציב משרד הסעד.

ב. ארדיטי:

יש לי כמה שאלות:

(א) כמה אנשים מקבלים חמיכה מלאה? לפי הסטטיסטיקה - 48 אלף נפשות - האם זה נכון?

(ב) לפי אותה סטטיסטיקה מקבלות 160 אלף נפשות חמיכה חלקית. האם נכון הדבר?

(ג) מהו מספר הערבים הנחשבים מקרים סוציאליים?

המספר של 48 אלף נפשות הוא, ברובו, עולים חדשים. ואילו 160 אלף נפשות מקבלות חמיכה חלקית. אם כן, כמה אנשים ערביים מקבלים חמיכה, ואשר הם נחשבים מקרים סוציאליים? כל אחד מקבל, בממוצע, 11 לירות. 48 אלף מקבלים 11 אלף לירות. בסכום של 11 לירות כלול סכר דירה, הלבטה ועוד?

ועוד: מהו הסכום שמקבל ערבי בתור תמיכה ממסרד הסעד? האם זה נכון שנצרה נזחנת תמיכות בסכום של לירה אחת לחודש?

מסרד הסעד הקציב לארגון ופיקוח סכום של 4,800,000 לירות. כמה הקציבו העיריות?

כשאקבל את תשובותי על שאלות אלה, אני

אשאל עוד.

י. כמיס:
האם מר ברסלע יכול לענות על שאלתי זו:
אני יודע כי בקרב היהודים ישנם מוסדות לאומיים, ואילו לערבים קיים ה"וואקף האיסלמי" אשר ממנו אפשר לקחת איזה שהוא סכום על מנת להקים מוסדות סעד, ובזה אני מתכוון לבסס מוסדות סעד מול מוסדות הסעד היהודיים.

היו"ר מ. ארם:
היהודים אשר ברחוב הזקוקים לעזרה, נעזרים ע"י ארגוני הנשים. העזרה היא כפולה, מפני שהיא באה מחו"ל. לא כן ברחוב הערבי; אין זה קיים כלל. האם מסרד הסעד אינו סבור שכדאי היה להסקיע מאמצים לגייס ארגון נשים ערביות? עצם הקמתו של ארגון נשים ציבוריות, יהיה לטובת ציבור הנשים הערביות; זה יוציא את האשה הערבית לפעול בטחית שונים, כגון: לטפל בילדים, בנקיון וכו'. אני הייתי רואה זאת כאחד התפקידים הנכבדים של מסרד הסעד אילו היה לוקח על עצמו את הזומה הזו, או שהיה מפעיל או מכסיר את הקרקע להקמת גוף כזה במדינה. ואינני מתכוון בדברי שהיזמה תבוא מצד המפלגות, אלא שמסרד ממסלתי יפעל בטוח זה.

ט. כפרי:
אמש שאלתי שאלה ולא ניתנה לי תשובה עליה, וזה בקשר לתוספת פקידים במנגנון.

בענין ארגון הנשים, אני מוכרחה לציין שישנה כבר התחלה, אשר שרם הקיפה את כולם. לא רק בנצרת קיימים 5 מועדונים, אלא זה קיים בכמה כפרים. זה נעשה ביזמתה של מועצת הפועלות ובהנהלתה של חברה אחת שלנו. אני מוכרחה לציין, שמסרד הסעד לא יצטרך לפעול בענין זה באיזור הגליל; שם ישנה כבר התחלה נאה מאד.

לדעתי, יש צמאון לשיתוף הזה, בטביל להוות את הגורם המחנך בקרב הקהל, האוכלוסיה, הן לגבי הסעד והן לגבי החינוך, אשר האחד קטור בסני. ישנם קורסים לעבודה סוציאלית. לדעתי, אפשר להטנים את הנושא הזה בחינוך העם, וזה יהיה לברכה.

ב. ארדיטי:
ילד נכה קיבל 5,5 לירות לחודש, ואילו עכשיו הוא מקבל רק 4 לירות.

התמיכה באיש בודד היתה 8-9 לירות, ועכשיו רק 4 לירות.

היו"ר מ. ארם:
חוסבני, כי אנו העמסנו בטאלותינו על מסרד הסעד.

מר ברסלע:

על הטאלות הקטורות במספרים, חרשו לי
לבדוק קודם במשרד, ולישיבה הבאה אני

אמציא תשובות מדוייקות.

לגבי עיריה כמו נצרת, - המצב הוא מיוחד
במינו. אחוז השתתפותנו בעיריית נצרת הוא גבוה מאד. עיריית נצרת
לא נתנה ולא כלום לפעולות; לפעולות אנחנו נחנו. אמרנו, אנחנו נלך
לקראת הגדלה בחנאי שגם העיריה תגדיל. היו מוסדות אחרים שעזרו,
בדיוק כפי שזה נעשה ב"מפתן". הועד הנוצרי מסתחף גם כן בהושטת עזרה.
בדרך כלל יש ואנחנו משלמים בעד החזקת זקנים, כמו המוסד של הביטוף
חכים. יש שם מספר זקנים שאנו משלמים בעדם.

עולה על הפרק גם בעיית מוסלמים ונוצרים.
הכוחות הפועלים המפותחים יותר זה אצל הנוצרים. יש כוחות בינלאומיים
שפועלים שם. באותו מוסד של הביטוף חכים, יש מספר של מוסלמים, ואכך
דבר זה מהווה בעיה לא פשוטה.

אנחנו ניסינו להקים שני דברים, ולדאבוננו,
אנחנו לא נצלחנו בזה. והכוונה היא להקמת בית יתומים בעכו ומושב זקנים
ביפו.

על מושב הזקנים ביפו, רצוני לומר לכם,
כי נעטחה אפילו ההתחלה; היתה אבן הפינה להקמת בנין זה, וכל התכניות
מוכנות. אבל, לצערנו, נוצר מצב בלתי-נעים. המקום שנועד להקמת
הבנין למושב זקנים - זה בסחנה אל דרוויש - הוא על יד בית קברות.
אני מיד התרעתי על כך, שאין לבנות על יד בית קברות, אולם אמרו לי
כי היחס של המוסלמים לגבי בית קברות הוא שונה משלנו. הופענו אצל
הקאדי, והוא אישר זאת. אולם, כשהתחילו להניח את היסודות,
החלו בעבודת הפירה, והנה נתקלו שיט פה ושיט קברים. לפי הדין המוסלמי,
יותר להעביר קבר ממקום למקום. אך במקרה זה, העדה התנגדה לזה, ולכן
הפסקנו את העבודה שם. אולם התחלנו לדרוש מקום אחר. מאז שנתיים -
שנתיים וחצי, העניין לא התקדם, יותר נכון הוא נפסק.

אותו דבר היה לנו עם בית היתומים בעכו.

על הקמת מושב זקנים דובר עם הוואקף
ועם רשות הפיתוח, וחושבי המקום רצו להקים בנין למטרה זו יותר מאשר
להקים בית יתומים.

ההחלטה להקים בית יתומים בעכו ירדה מעל
הפרק. היו כאלה שהתנגדו להקים בנין כזה דוקא פה ולא שם.

י. כמיס:

אם רשות הפיתוח הרשתה להם לקבל סכום
מסוייב מה"וואקף", הרי המקום המתאים
ביותר לבניית מושב זקנים הוא נצרת.

מר ברסלע:

אמרו לנו כי נצרת היא בעיקר של נוצרים.
נדרש מאחננו להקים ביפו דוקא.

י. כמיס:

למעלה ממחצית האוכלוסיה של נצרת היא
מוסלמית.

מר ברטלע:

אני אמציא לחברי הוועדה את החזכיר שלי
אל ראש הממשלה בענין זה.

י. כמיס:

אני מציע שיושב-ראש ועדת השירותים ביחד
עם מר ברטלע ייפגשו עם רשות הפיתוח לענין
זה. ישנן חכניות רבות אשר
תבוצענה בקרוב.

ש. כפרי:

רצוני לציין מקרה סידוע לי: בחיפה
יש מספר ילדים העובדים שם. לפתע, הם מוצאים עצמם מחוסי עבודה,
ואז הם נאלצים לצאת לחרבות רעה, הם לומדים לגנוב וכו'. לדעתי, אם היו
בונים עבורם בית בחיפה, וטרטות הפיתוח תטגיה על ילדים אלה.

אני חומכת בהצעה זו. אני מציעה שיושב-
ראש הוועדה יהיה פעיל בענין זה.

אני מציעה, שההכנסות של ה"וואקף"
יופנו להחזקת ילדים. לדעתי, כל יזמה ציבורית היא
טובה משום שהיא באה מקרב הציבור.

שמענו כי החמיכה בזקנים היא אפסית -

לירה אחת לחודש.

היו"ר מ. ארם:

אני בענין זה מהסס, משום שחוטבני כי
על ידי כך אנו מקלים בהרבה על עבודה
מטרד הסעד. אני אומר, מה שקיים
קיים גם באוכלוסיה הערבית. אינני רוצה שחיה חציצה בחקציבו של
מטרד הסעד להוטט עזרה, בין אם הנזקק הוא יהודי או ערבי.

הוא הדין לגבי הקמת מוסדות. אם נחוץ
להקים בית יתומים ביפו, אז יש להקים שם; אם נחוץ להקים בנצרת - אז
גם שם צריך להקים. הנה, אני פותח את ספר התקציב שמונח לפנינו, ורואה
כי ליהודים ישנם 7 מוסדות, ואילו למוסלמים - אחד בלבד.

ב. ארדיטי:

כמה ארגונים ערביים עובדים בעניני
סעד? לדעתי, נוכל להזמין על

מנום לשמוע מהם בטוח זה.

מר ברטלע:

לדעתי, חרגנו מן המסגרת. אנחנו התענינו,
באופן מיוחד בענין הקמת מוסדות בטביל
לא-יהודים, משום שלחוטבים הלא-יהודיים אין כוחות ציבוריים, ובעיקר
הרשויות המקומיות עדיין אינן פעילות בענין זה. אנחנו פעלנו בוועדה
משוועת בענין זה. העברתי חזכיר למטרד ראש הממשלה בענין זה, כי אנחנו
הגענו למבוי סתום. אני רואה שאין כל סיבה להמשיך בזה.

כידוע לכם, למטרד הסעד אין מושבי זקנים,
אלא אנחנו מסלמים בעד החזקתם במוסבי זקנים.

נתקלנו בקטיים עצומים במוסדות ילדים.
יש לנו ילדים ערביים במוסדות שאנחנו
מסלמים עבורם. בפנימיה שלנו ישנם 3 ילדים ערביים, אשר הם חרטים-אלמים
ואכן אנו נתקלים בקטיים עצומים אחרים. אנחנו עכטיו מטפלים בבעיה של

סידור 10 ילדים ערביים, בערך, שהם עוררים. איננו יכולים להכניס לבית-חינוך עוררים, וזאת מטעמים מובנים. ניסינו למצוא משפחות באבו-גוש, אשר תרצינה לטפל בהם. אולם, סידור זה אצל הערבים איננו מקובל; זה מקובל יותר בקרב הברווזים.

אנחנו מחפשים דרך לסדר את הילדים. לו הייתה חכמית של הקמת בנינים חדשים, אז היינו מקימים פביליון מיוחד עבורם במוסדות שלנו. היינו יכולים לשתפם בלימודים, ואילו מחייבת הייתה נעשית באופן נפרד.

חושבני שרצויה התערבות בענין זה. ואם לאו - הכסף למטרות אלה נמצא ומוכן. חלק ממנו כבר הוצא לעניני בריאות.

אני מציע שהפגישה לענין זה תהיה קודם

עם היושב-ראש.

חברי הוועדה הוזמנו לטכס פתיחת בית-אבות של "מטען" בירוסלים. אין זה מוסד פשוט אינדיבידואלי. אני מציעה שכולנו נלך

ד. נאמר:

ורגיל; הוא נעשה בסגנון לשם.

חברי הוועדה יהיו נוכחים בטכס פתיחת בית-האבות של "מטען" בירוסלים.

ה ו ח ל ט

מר ברסלע: דנים עכשיו בענין הקיצוצים בחקציב המטרדים. ולכן רצוני לציין כי בענין החזקת הזקנים צריך למצוא מקור אשר יסכים להחזיקם; וישנה נכונות כזו מצד "מלבן" והסוכנות היהודית. מחקו לנו סכום של 550 אלף לירות מהתקציב.

ועוד: אני מבקש לעמוד על כך שלא ימחקו לנו את החקציב לכפר הטבדי. ידוע לי, כי נוטים להשאיר לנו סעיף זה. אני מבקש להגדיל בסעיף זה את ההכנסה, ולהגדיל את ההוצאה. זה בערך 30 אלף לירות. אנו מעונינים שתהיה לנו הכנסה נוספת. לא שהאוצר יוסיף, אלא הגדלה והוצאה יהיה סכום זה. הלשכות משלמות 35 לירות לחודש. וזה נותן לנו בערך 30 אלף לירות לשנה. אנו מסכימים שזה יהיה מותנה כאן. נודע לי מהאוצר, כי סומנה לי הקטנה בסכום של 40 אלף לירות.

לדעתי, במספר הפקידים מוכרחים לצמצם. כמו כן, בסעיף תחבורה, השתלמות בחו"ל ועוד, נצטרך לצמצום.

הישיבה ננעלה בשעה 11.15.